

بررسی رابطه پختگی هیجانی و خودافشاگری زناشویی با تعهد زناشویی در زنان متأهل: بررسی نقش میانجی‌گری نگرش نسبت به روابط فرازناشویی

Relationship between Emotional Maturity and Marital Self-Disclosure with Marital Commitment: Investigating Mediating Role of Attitude Towards Extramarital Relationships

Asiyeh Sherafat, MSc

Nayere Arianfar, PhD✉

آسیه شرافت^۱نیره آرین‌فر^۲

Abstract

In a healthy marriage, there is intimacy, commitment, marital satisfaction, as well as non-violence and extramarital relationships. The purpose of the present study was to investigate the relationship between emotional maturity and marital self-disclosure with marital commitment, with the mediation of attitude towards extramarital relationships. Descriptive-correlation research method and the statistical population of the research included all married women of Isfahan city in 1402-1403, who were selected by available sampling method. Emotional maturity questionnaires of Yashvir Singh and Mahesh Bhargava (1991), marital self-disclosure by Waring et al. (1998), attitudes toward marital infidelity by Watley (2008) and marital commitment by Adams and Jones (1997) were used. The data were used in descriptive and inferential levels with AMOS-24 software. The results showed emotional maturity on marital commitment ($\beta = -0.152, P = 0.021$), self-disclosure on attitude towards extramarital relationships ($P < 0.001, 290/ \beta=0.0$) and attitude towards extramarital relationships had a negative and significant effect on marital commitment ($p < 0.001, \beta=0.319$). Also, emotional maturity had a significant positive effect on attitude towards extramarital relationships ($p < 0.001, \beta=0.270$) and self-disclosure of marital commitment ($p < 0.001, \beta=0.621$). The attitude towards extramarital relationships has a mediating role in the relationship between emotional maturity and marital commitment, and its indirect effect is -0.0864 . These findings can help researchers interested in family, couple therapists and social psychologists in finding appropriate ways to investigate this issue more deeply.

Keywords: Emotional maturity, marital self-disclosure, marital commitment, attitude towards relationships, extramarital affairs

چکیده

در یک ازدواج سالم صمیمیت، تعهد، رضایت زناشویی و همچنین نبود خشونت و روابط فرازناشویی وجود دارد. هدف پژوهش حاضر، تعیین رابطه پختگی هیجانی و خودافشاگری زناشویی با تعهد زناشویی، با نقش میانجی‌گری نگرش نسبت به روابط فرازناشویی بود. روش پژوهش توصیفی-همبستگی بود و جامعه آماری شامل کلیه زنان متأهل ساکن شهر اصفهان در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بود. نمونه‌گیری به روش در دسترس انجام شد و در مجموع، ۳۲۰ نفر به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. از پرسشنامه‌های پختگی هیجانی یاشویر سینگ و ماهیش بهارگاوا (۱۹۹۱)، خودافشایی زناشویی وارینگ و همکاران (۱۹۹۸)، نگرش به خیانت زناشویی واتلی (۲۰۰۸) و تعهد زناشویی آدامز و جونز (۱۹۹۷) استفاده شد. داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی با نرم‌افزار AMOS-24 استفاده شد. نتایج نشان داد پختگی هیجانی بر تعهد زناشویی ($P=0/021$ ، $\beta=-0/152$)، خودافشاگری بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی ($P < 0/001$ ، $\beta=0/0$) و نگرش نسبت به روابط فرازناشویی بر تعهد زناشویی ($P < 0/001$ ، $\beta=0/319$) اثر منفی و معنادار داشت. همچنین پختگی هیجانی بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی ($P < 0/001$ ، $\beta=0/270$) و خودافشاگری بر تعهد زناشویی ($P < 0/001$ ، $\beta=0/621$) اثر مثبت معنادار داشت. نگرش نسبت به روابط فرازناشویی در رابطه بین پختگی هیجانی و تعهد زناشویی نقش میانجی‌گرانه دارد و میزان اثر غیرمستقیم آن برابر $-0/0864$ است. این یافته‌ها می‌تواند به محققان علاقه‌مند به خانواده، زوج درمانگران و روان‌شناسان اجتماعی در یافتن راه‌های مناسب برای بررسی عمیق‌تر این موضوع کمک کند.

واژه‌های کلیدی: پختگی هیجانی، خودافشاگری زناشویی، تعهد زناشویی، نگرش نسبت به روابط فرازناشویی

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۶/۱۰ تصویب نهایی: ۱۴۰۴/۲/۷

۱. گروه مشاوره، واحد خمینی شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی شهر، اصفهان، ایران.

۲. گروه مشاوره، واحد خمینی شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی شهر، اصفهان، ایران. (نویسنده مسئول)

● مقدمه

رابطه زناشویی (marital relationship)، یک رابطه میان فردی و اجتماعی خاص است که یکی از جنبه‌های مهم زندگی انسان به‌شمار می‌رود (امان و همکاران، ۲۰۲۱). ازدواج، زن و مرد را گرد هم می‌آورد و براساس آن، حقوق و تکالیفی تعیین می‌شود. همچنین، به رابطه بین دو طرف، بعدی اخلاقی و مقدس می‌بخشد. ازدواج یک سیستم انسانی است که در جهت تأمین نیازها عمل می‌کند و با تقویت مشارکت عاطفی بین زوجین، به حفظ بقای نسل و تداوم انسانیت کمک می‌نماید. ارزش‌ها، اصول و اخلاقیات از طریق آن پذیرفته و تحکیم می‌یابند و به افراد احساس ثبات و تعلق می‌دهند (آلفا ویر و همکاران، ۲۰۲۳).

به گفته هو و همکاران (۲۰۱۹)، یک ازدواج سالم شامل چندین عنصر مانند صمیمیت، تعهد، رضایت زناشویی و کیفیت رابطه است و همچنین با نبود عواملی همچون خشونت و خیانت شناخته می‌شود. خیانت و روابط فرازناشویی (extramarital relationships) اثرات جبران‌ناپذیری بر روابط عاطفی و رضایت زوجین دارند و در بسیاری از موارد، هم علت و هم معلول تعارضات و مشکلات زناشویی هستند (سرابی و همکاران، ۱۴۰۱).

روابط فرازناشویی به‌عنوان نقض تعهد از سوی یکی از طرفین با هدف کسب منافع شخصی بیشتر تعریف می‌شود (جوربنیان و همکاران، ۱۴۰۴). در متون علمی، تعاریف متعددی از خیانت ارائه شده است. به‌طور کلی، می‌توان خیانت را نقض اعتماد یا هنجارهای توافق‌شده در یک رابطه عاشقانه، جنسی و عاطفی انحصاری و تک‌همسری تعریف کرد (باهنر و کیانفر، ۱۴۰۳).

از این‌رو، روابط فرازناشویی تهدیدی جدی برای پایداری خانواده محسوب می‌شوند و یکی از مهم‌ترین عوامل طلاق در فرهنگ‌های مختلف به‌شمار می‌آیند که پیامدهای اجتماعی و اقتصادی گسترده‌ای برای جامعه در پی دارند (حبیبی عسگرآباد و حاجی‌حیدری، ۱۳۹۴). موضوع فرازناشویی می‌تواند یکی از دلایل اصلی طلاق و فروپاشی زندگی زناشویی باشد (نصیری جونقانی و همکاران، ۱۴۰۰).

یکی از متغیرهای مهم در روابط زناشویی، تعهد زناشویی (marital commitment) است (قاسمی‌ورنیاب و همکاران، ۱۳۹۹). مطالعه تعهد زناشویی می‌تواند به زوج‌ها کمک کند تا ساختار روانی یکدیگر، نگرش‌شان نسبت به ازدواج و دیدگاه‌های متقابل را درک کرده و مشکلات خود را به‌صورت علمی و مؤثر حل کنند (لی و همکاران، ۲۰۲۲). در میان انواع تعاملات زوجی، داشتن تعهد در روابط زناشویی، یکی از ابعاد کیفی مهم رابطه به‌شمار می‌رود (نوابی‌نژاد و همکاران، ۲۰۲۳).

یکی دیگر از عوامل مهم که نقش محوری در زندگی مشترک و تعهد زناشویی دارد، پختگی هیجانی است (قاسمی‌ورنیاب و همکاران، ۱۳۹۹). پختگی هیجانی (emotional maturity) به توانایی فرد در شناخت، درک و مدیریت احساسات خود مربوط می‌شود. این ویژگی ابعاد گوناگونی دارد، اما به زبان ساده، پختگی هیجانی به ما کمک می‌کند تا با چالش‌ها و موقعیت‌های دشوار زندگی کنار بیاییم. به این ترتیب، فردی که از نظر هیجانی پخته است، قادر خواهد بود در دنیای مدرن با رضایت و ثبات بیشتری زندگی کند و به شادی دست یابد (چاوداری و شوکلا، ۲۰۲۲). بنابراین، هیجان‌نا سازگار می‌توانند پیش‌بینی‌کننده نگرش مثبت نسبت به روابط فرازناشویی باشند (سلطانی و همکاران، ۱۴۰۰). پختگی هیجانی، نقشی کلیدی در روابط زوجین و حفظ تعهد زناشویی ایفا می‌کند؛ زیرا فردی که دارای پختگی هیجانی است، قادر است احساسات خود را کنترل کند و برای مشکلات عاطفی، راه‌حل‌های منطقی بیابد (قاسمی‌ورنیاب و همکاران، ۱۳۹۹).

یکی از متغیرهای مؤثر بر تعهد زناشویی، خودافشایی (self-disclosure) است. خودافشایی به معنای آشکارسازی آگاهانه اطلاعات درباره خود به دیگران است. موضوعات مطرح‌شده در خودافشایی می‌توانند از جزئیات سطحی تا اطلاعات بسیار خصوصی، حساس و شخصی متغیر باشند (ماساویرو، ۲۰۱۶).

خودافشایی مفهومی دوسویه است که هم بر متغیرهای روابط تأثیر می‌گذارد و هم از آنها تأثیر می‌پذیرد. این رفتار اجتماعی، تحت تأثیر واکنش‌های متقابل زوجین قرار دارد و ساختاری است که با تقویت عزت‌نفس، موجب می‌شود افراد احساس کنند هویت آنها مورد تأیید قرار گرفته است (چاگ و بلدیریم، ۲۰۱۸). در زندگی زناشویی، سطح بالای خودافشایی در هریک از زوجین، عنصری ضروری تلقی می‌شود؛ چراکه موجب ارتباط مؤثر، شفاف و کارآمد میان همسران می‌گردد. در نتیجه، تعارضات پیش‌آمده به‌درستی

مدیریت و حل و فصل می‌شوند و رضایت زناشویی افزایش می‌یابد (کوری و همکاران، ۲۰۲۲). در مقابل، سطح پایین خودافشایی می‌تواند باعث ایجاد برداشت‌های منفی و سوء تفاهم در ذهن طرف مقابل شود (اسکندری و آریان‌پور، ۱۳۹۸).

در برابر سازه تعهد زناشویی، روابط فرازناشویی (extramarital affairs) قرار دارد (حسینی و همکاران، ۱۳۹۷). روابط فرازناشویی به‌عنوان عبور از مرزهای رابطه زناشویی، از طریق ایجاد صمیمیت فیزیکی یا عاطفی با فردی خارج از ازدواج تعریف شده است (مهری‌نژاد و شهابی، ۲۰۱۸). نگرش نسبت به روابط فرازناشویی اصطلاحی است که به تمایل، پذیرش، بی‌میلی یا رد چنین روابطی از سوی فرد اشاره دارد (خلیلی و همکاران، ۱۴۰۰). یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های اصلی در بروز روابط فرازناشویی، نگرش افراد نسبت به این نوع روابط است (پورنیری، ۱۳۹۸).

روابط فرازناشویی از مهمترین دلایل ازهم‌گسیختگی روابط زوجین و عامل اصلی بروز تعارض‌ها و اختلاف‌های زناشویی محسوب می‌شود. اختلال در کارکردهای خانواده، مانند کاهش تعهد و بروز خیانت زناشویی، ممکن است ناشی از انتظارات نادرست و نگرش‌های منفی نسبت به ازدواج باشد (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۹). پیچیدگی در افزایش نرخ روابط فرازناشویی و پیامدهای جدی آن، در این نکته نهفته است که افراد، سطح غیراخلاقی بودن چنین روابطی را به‌طور یکسان درک نمی‌کنند. نگرش آنها نسبت به روابط فرازناشویی تحت تأثیر عواملی مانند فرهنگ، مذهب، شخصیت، سطح درآمد، جنسیت و ... شکل می‌گیرد (لی و همکاران، ۲۰۲۳).

از سوی دیگر، زنان به‌دلیل ویژگی‌های عاطفی قوی‌تر، در تأمین بهداشت روانی خانواده نقش مؤثری دارند؛ بنابراین، احساس رضایت و آرامش آنها در زندگی زناشویی، بسیار حائز اهمیت است (روشنی و همکاران، ۱۳۹۴؛ زینی‌وند، ۱۳۹۳). همچنین، رابطه میان نبود رضایت از زندگی زناشویی و گرایش به روابط فرازناشویی در زنان، نسبت به مردان قوی‌تر است. در واقع، رضایت کمتر زنان می‌تواند گرایش آنها به روابط فرازناشویی را افزایش دهد (خسروی، حیدری‌نیا و نظیفی، ۱۳۹۸؛ به نقل از تریز و گیسن، ۲۰۰۰). از این رو، رفتار فرازناشویی به‌ویژه در میان زنان، رفتاری پرخطر و تهدیدآمیز برای هر جامعه‌ای با هر فرهنگ و مذهبی تلقی می‌شود؛ چراکه می‌تواند ساختار خانواده را متزلزل کرده و نابسامانی‌های اجتماعی گسترده‌ای به‌وجود آورد. نقش کلیدی زنان در ساختار خانواده باعث می‌شود که انحرافات اخلاقی در آنها، پیامدهایی جبران‌ناپذیر در خانواده و جامعه در پی داشته باشد. این پدیده، در شهرهای بزرگ و متنوع از نظر فرهنگی، پررنگ‌تر از شهرهای کوچک و همگن‌تر مشاهده می‌شود (انتظاری و همکاران، ۱۴۰۲).

با وجود اهمیت این موضوع، در ایران آمار دقیق و شفافی از زوج‌هایی که درگیر بحران روابط فرازناشویی هستند، در دسترس نیست. از این رو، بررسی و تحلیل این روابط و پیامدهای آن در حوزه‌های اجتماعی و خانوادگی، بیش‌ازپیش ضروری به نظر می‌رسد. مرور ادبیات پژوهش نشان می‌دهد که تاکنون، مطالعه‌ای جامع در زمینه بررسی اثر هم‌زمان پختگی هیجانی، خودافشایی و نگرش به روابط فرازناشویی بر تعهد زناشویی انجام نشده است. از این رو، کمبود تحقیقات تجربی در این حوزه مشهود است. نتایج پژوهش حاضر می‌تواند در مشاوره‌های پیش و پس‌از ازدواج کاربرد داشته باشد و در رویکردهای درمانی و مداخله‌ای، با ایجاد تغییرات روان‌شناختی مؤثر، به حل تعارضات زوجین در پی نقض تعهدات زناشویی کمک کند.

روابط فرازناشویی، مهمترین عامل طلاق در ۱۶۰ فرهنگ مختلف جهان شناخته شده است (فینچام و می، ۲۰۱۷). بنابراین، توجه به متغیرهایی همچون پختگی هیجانی و خودافشایی در مداخلات درمانی برای زوجین درگیر تعارضات زناشویی، اهمیت ویژه‌ای دارد؛ زیرا طلاق، تبعات فردی، خانوادگی و اجتماعی گسترده‌ای دارد.

با توجه به اهمیت روزافزون پدیده ازدواج پایدار و نقش آن در سلامت نسل آینده، کمبود پژوهش در این حوزه به‌وضوح احساس می‌شود. بنابراین، نتایج این تحقیق هم از نظر نظری و هم از نظر کاربردی ارزشمند است؛ زیرا، از یک سو مسیر تحقیقات آینده در زمینه تعهد زناشویی را هموار می‌کند و از سوی دیگر، امکان طراحی پروتکل‌های مداخله‌ای کارآمد در جهت کاهش احتمال بروز یا تکرار روابط فرازناشویی را برای پژوهشگران فراهم می‌سازد.

بر همین اساس، پژوهش حاضر تلاش دارد به این سؤال پاسخ دهد که: آیا نگرش نسبت به روابط فرازناشویی، نقش میانجی‌گرانه‌ای در رابطه میان پختگی هیجانی و خودافشایی زناشویی با تعهد زناشویی ایفا می‌کند؟

• روش

پژوهش حاضر، یک مطالعه توصیفی- همبستگی از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود و روش نمونه‌گیری در این پژوهش از نوع نمونه‌گیری در دسترس است. بدین منظور، پاسخ‌دهندگان از میان زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و سایر زنان متأهل در دسترس پژوهشگر در سطح شهر اصفهان انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل: متأهل بودن و سکونت در شهر اصفهان بود؛ و ملاک‌های خروج شامل: مرد بودن، مجرد بودن و سکونت در شهری غیر از اصفهان در نظر گرفته شد. با توجه به اینکه در این پژوهش ۱۳ خرده‌مقیاس مورد بررسی قرار گرفت، برای هر خرده‌مقیاس ۳۰ نفر نمونه در نظر گرفته شد. پس از بررسی پرسشنامه‌ها و حذف موارد ناقص یا مخدوش، در نهایت ۳۲۰ نفر به‌عنوان نمونه نهایی پژوهش انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و AMOS در دو سطح توصیفی و استنباطی (مدل‌سازی معادلات ساختاری) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

• ابزارها

الف) پرسشنامه پختگی هیجانی (emotional maturity questionnaire- EMQ): این مقیاس توسط یاشویر سینگ و ماهیش بهارگاوا (Singh and Mahesh Bhargava) در سال ۱۹۹۱ طراحی شده است. پرسشنامه مذکور شامل ۴۸ ماده است و بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای از هرگز (۱) تا خیلی زیاد (۵) نمره‌گذاری می‌شود. هر چه نمره فرد بالاتر باشد، نشان‌دهنده درجه بالاتری از ناپختگی هیجانی است. طبقه‌بندی نمرات به‌صورت زیر است: نمرات ۵۰ تا ۸۰: بسیار باثبات؛ نمرات ۸۱ تا ۸۸: نسبتاً باثبات؛ نمرات ۸۹ تا ۱۰۶: بی‌ثبات؛ نمرات ۱۰۷ تا ۱۴۰: بسیار بی‌ثبات. این پرسشنامه، ابعاد مختلف پختگی هیجانی را در پنج حوزه مورد بررسی قرار می‌دهد: نبود ثبات عاطفی (مواد ۱ تا ۱۰)؛ بازگشت عاطفی (مواد ۱۱ تا ۲۰)؛ فروپاشی شخصیت (مواد ۲۱ تا ۳۰)؛ ناسازگاری اجتماعی (مواد ۳۱ تا ۴۰)؛ فقدان استقلال (مواد ۴۱ تا ۴۸). اعتبار پرسشنامه از طریق روش آزمون-بازآزمون بررسی شده و ضریب آن ۰/۷۵ گزارش شده است (ایمانی و همکاران، ۱۳۸۸). روایی این مقیاس نیز در مقایسه با معیارهای بیرونی بررسی شده و ضریب همبستگی گشتاوری ب برابر ۰/۶۷ به‌دست آمده است (حافظ‌آبادی و بافتی، ۱۳۸۶). در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس برابر با ۰/۷۹۳ به‌دست آمد که نشان‌دهنده همسانی درونی مطلوب این ابزار است.

ب) خودافشایی (self-disclosure questionnaire- SDQ): پرسشنامه خودافشایی زناشویی توسط وارینگ و همکاران (۱۹۹۸) طراحی شده است. این پرسشنامه ۴۰ ماده و چهار خرده‌مقیاس رابطه (relationship)، مسائل جنسی (sex)، پول (money) و نبود تعادل در خودافشایی (imbalance) است. همچنین برخی از ماده‌های این پرسشنامه به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند (۱، ۲، ۵، ۹، ۱۳، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۶، ۲۹). دامنه نمرات پرسشنامه ۰ تا ۴۰ است که نمرات بالا در این مقیاس بیانگر خودافشایی بالا و نمرات پایین بیانگر خودافشایی پایین است. وارنگ و همکارانش (۱۹۹۸)، ضرایب آلفای کل پرسشنامه ۰/۹۱ را گزارش کرده‌اند. ضرایب مربوط به خرده‌مقیاس‌ها به ترتیب عبارتند از: پول: ۰/۸۵، رابطه: ۰/۹۱، مسائل جنسی: ۰/۹۲ و نبود تعادل: ۰/۶۸. ظهیری (۱۳۹۰) برای بررسی اعتبار پرسشنامه از روش همسانی درونی استفاده کرد و آلفای کرونباخ ۸۲/۱ را به‌دست آورد. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۲۱ به‌دست آمد که نشان‌دهنده همسانی درونی قابل قبول این مقیاس است.

ج) تعهد زناشویی (marital commitment Questionnaire - MCQ): این پرسشنامه توسط آدامز و جونز در سال ۱۹۹۷ طراحی شده و شامل ۴۴ ماده می‌باشد که سه بُعد تعهد زناشویی را اندازه‌گیری می‌کند: تعهد شخصی: میزان تعهد به همسر (ماده‌های ۱ تا ۱۰)؛ تعهد اخلاقی: میزان تعهد به اصول اخلاقی ازدواج (ماده‌های ۱۱ تا ۲۲)؛ تعهد ساختاری: میزان احساس تعهد ناشی از موانع و الزامات ادامه زندگی مشترک (ماده‌های ۲۳ تا ۴۴). این پرسشنامه براساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) نمره‌گذاری می‌شود. برخی از ماده‌ها به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند که شامل ماده‌های ۲، ۴، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۹، ۲۰ و ۲۲ هستند. اعتبار کل پرسشنامه توسط آدامز و جونز ۰/۸۲ گزارش شده است. همچنین، در پژوهش زارعی و حسینقلی (۱۳۹۲) ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۰ به‌دست آمده است. در پژوهش حاضر نیز، ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس برابر با ۰/۷۶۴ محاسبه شد که بیانگر همسانی درونی مطلوب ابزار است.

د) پرسشنامه نگرش نسبت به خیانت زناشویی (attitudes toward infidelity questionnaire- ATIQ): این پرسشنامه توسط واتلی در سال ۲۰۰۸ با هدف سنجش نگرش به خیانت زناشویی طراحی شده است. پرسشنامه مذکور شامل ۱۲ ماده است و به صورت تک‌عاملی عمل می‌کند. نمره‌گذاری بر اساس مقیاس لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۷) می‌شود. مواد معکوس نمره‌گذاری شامل موارد ۲، ۵، ۶، ۷، ۸ و ۱۲ هستند. دامنه نمرات پرسشنامه بین حداقل ۱۲ و حداکثر ۸۴ متغیر است؛ به‌گونه‌ای که نمرات بالاتر نشان‌دهنده پذیرش بیشتر نسبت به خیانت زناشویی و نگرش مثبت‌تر به آن هستند و نمرات پایین‌تر بیانگر نگرش منفی‌تر و عدم پذیرش خیانت هستند. روایی صوری، محتوایی و ملاکی این ابزار مناسب گزارش شده است (سواری و طلایی‌زاده، ۱۳۹۴). همچنین، اعتبار پرسشنامه از طریق ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷ ارزیابی شده است (سواری و طلایی‌زاده، ۱۳۹۴). این پرسشنامه در ایران توسط عبدالله‌زاده (۱۳۸۹) اعتباریابی شده است. همچنین عجم (۱۳۹۵) ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس را ۰/۸۹ گزارش کرده است. در پژوهشی دیگر در ترکیه، این ضریب توسط توپلو-دمیرتاش و فینچام (۲۰۱۷) معادل ۰/۸۱ محاسبه شده است. در پژوهش حاضر نیز، ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۰۱ به‌دست آمد که بیانگر همسانی درونی مطلوب این مقیاس است.

• یافته‌ها

در این مطالعه ۳۲۰ نفر از زنان متأهل شهر اصفهان با میانگین سنی ۳۷/۳۳ سال و انحراف معیار ۷/۲۱ در طیف سنی ۲۰-۵۰ سال مورد بررسی قرار گرفت.

با توجه به نتایج ماتریس همبستگی، بین پختگی هیجانی با نگرش نسبت به روابط فرازناشویی زنان متأهل شهر اصفهان رابطه مثبت و معنادار و با خودافشاگری زناشویی و تعهد زناشویی رابطه منفی و معنادار وجود داشت ($P < 0/001$). همچنین بین خودافشاگری زناشویی با نگرش نسبت به روابط فرازناشویی زنان متأهل شهر اصفهان رابطه منفی و معنادار و با تعهد زناشویی رابطه مثبت و معنادار وجود داشت ($P < 0/001$). همچنین بین نگرش به روابط فرازناشویی و تعهد زناشویی رابطه منفی و معنادار وجود داشت ($P < 0/001$).

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) متغیرهای پژوهش در زنان متأهل شهر اصفهان (n= ۳۲۰)

متغیر	میانگین	انحراف معیار	بیشینه-کمینه	کجی	کشیدگی	
پختگی هیجانی	نبود ثبات عاطفی	۲۶/۳۵	۷/۵۹	۱۰-۵۰	۰/۲۲	-۰/۳۲
	بازگشت عاطفی	۲۳/۶۶	۷/۲۸	۱۰-۴۶	۰/۴۳	-۰/۱۲
	فروپاشی شخصیت	۲۱/۸۰	۴/۸۶	۱۰-۴۰	۰/۴۹	۰/۴۷
	ناسازگاری اجتماعی	۲۰/۱۵	۶/۰۲	۱۰-۴۰	۰/۸۴	۰/۷۴
	فقدان استقلال	۱۹/۷۳	۳/۷۱	۸-۳۴	۰/۳۸	۱/۴۲
	نمره کل پختگی هیجانی	۱۱۱/۷۰	۲۴/۰۹	۴۸-۱۹۲	۰/۶۱	۰/۶۸
خودافشاگری زناشویی	رابطه	۳۳/۸۵	۷/۸۷	۱۵-۵۰	-۰/۰۳	-۰/۶۵
	مسائل جنسی	۳۴/۷۹	۹/۴۷	۱۰-۵۰	-۰/۴۵	-۰/۳۴
	پول	۳۴/۷۱	۸/۲۶	۱۰-۵۰	-۰/۶۸	۰/۱۵
	نبود تعادل در خودافشایی	۳۲/۲۶	۵/۲۶	۱۴-۵۰	-۰/۴۱	۱/۳۱
تعهد زناشویی	نمره کل خودافشاگری زناشویی	۱۳۵/۶۳	۲۳/۲۲	۶۰-۱۸۴	-۰/۵۲	۰/۷۸
	تعهد به همسر	۳۵/۵۹	۷/۸۷	۱۴-۵۰	-۰/۳۳	-۰/۷۱
	تعهد به ازدواج	۳۹/۹۰	۱۰/۱۱	۱۴-۵۰	-۰/۳۸	-۰/۸۰
	احساس تعهد	۷۷/۵۸	۱۷/۶۹	۳۰-۱۰۹	-۰/۴۳	-۰/۴۶
	نمره کل تعهد زناشویی	۱۵۳/۰۹	۳۳/۲۰	۶۹-۲۱۱	-۰/۴۳	-۰/۷۱
	نگرش نسبت به روابط فرازناشویی	۲۰/۳۶	۸/۵۵	۱۲-۵۴	۱/۶۱	۱/۶۰

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پیش‌بین، واسطه‌ای و وابسته مدل پیشنهادی پژوهش

۴	۳	۲	۱
			۱
		۱	-۰/۲۲**
	۱	-۰/۲۲**	۰/۳۳**
۱	-۰/۳۶**	۰/۶۰**	-۰/۳۴**

**P<0/01, *P<0/05

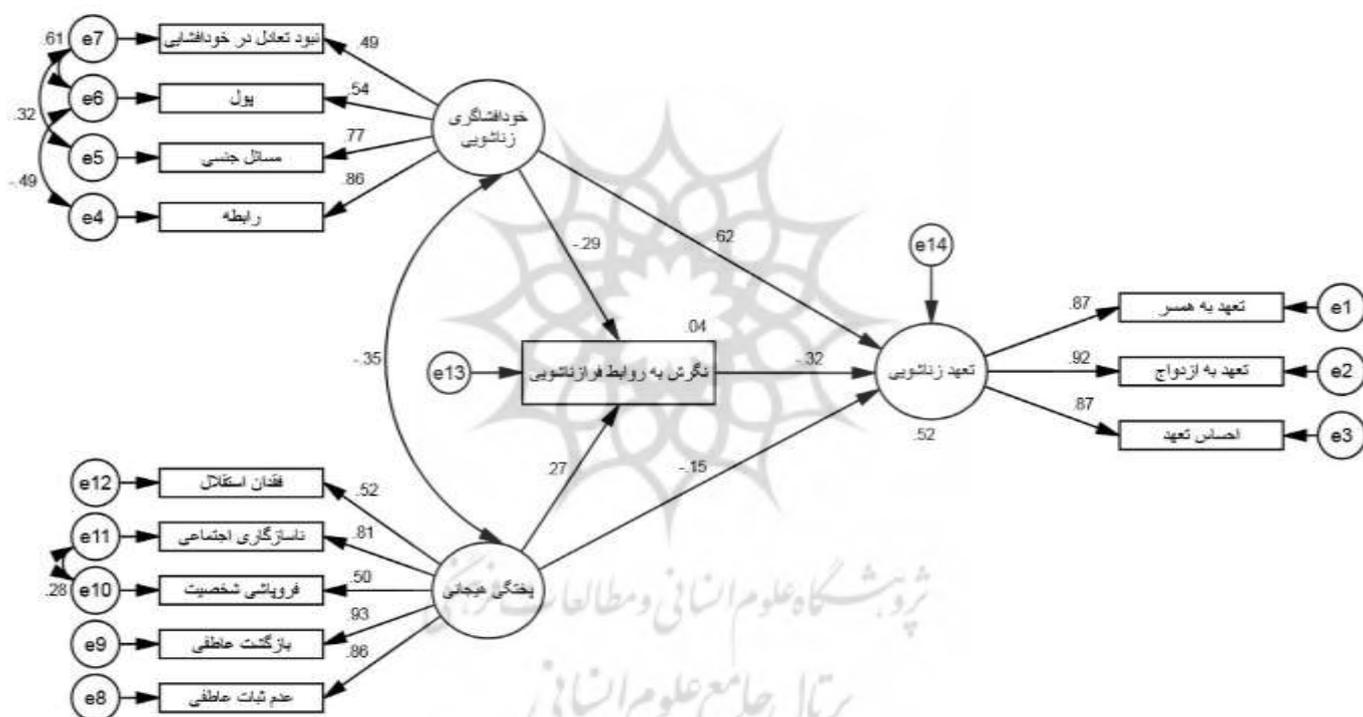
پیش از تحلیل داده‌های مربوط به فرضیه‌ها، به منظور اطمینان از این که داده‌های پژوهش، مفروضه‌های زیربنایی مدل معادلات ساختاری را برآورده می‌کنند، بررسی‌های لازم انجام شد. در همین راستا، پنج مفروضه اصلی مدل معادلات ساختاری شامل موارد زیر مورد بررسی قرار گرفتند و اصلاحات لازم اعمال شد: داده‌های گمشده، داده‌های پرت (تک‌متغیری و چندمتغیری)، نرمال بودن تک‌متغیری، نرمال بودن چندمتغیری و هم‌خطی چندگانه. در ادامه، مدل ساختاری پژوهش بر اساس مدل اندازه‌گیری اصلاح شده مورد بررسی قرار گرفت. نتایج شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی پژوهش در جدول ۳ ارائه شده است.

شاخص‌های برازش حاکی از برازش خوب مدل پیشنهادی با داده‌هاست. بنابراین مدل پیشنهادی از برازندگی مطلوبی برخوردار است. بنابراین با توجه به شاخص‌های برآورد شده، نتایج نشان می‌دهد رابطه پختگی هیجانی و خودافشاگری زناشویی با تعهد زناشویی با نقش میانجی‌گری نگرش نسبت به روابط فرازناشویی از برازش مناسبی دارد.

جدول ۳. شاخص‌های برازندگی الگوی پیشنهادی پژوهش حاضر

GFI	IFI	PCFI	CFI	PNFI	RMSEA(CL90%)	CMIN/df	P-value	Df	χ^2	شاخص‌های برازندگی الگوی پیشنهادی
۰/۹۳۵	۰/۹۵۷	۰/۶۸۷	۰/۹۵۷	۰/۶۷۰	۰/۰۷۳(۰/۰۵۹-۰/۰۸۷)	۲/۶۸	<۰/۰۰۱	۵۶	۱۵۰/۵۰۳	

*میزان قابل قبول شاخص‌ها، CFI, GFI, IFI > (۰/۵) PNFI, PCFI, RMSEA < 0.1 (قابل قبول، <۰/۰۸ خوب)

شکل ۱. ضرایب استاندارد مدل پیشنهادی رابطه پختگی هیجانی و خودافشاگری زناشویی با تعهد زناشویی با نقش میانجی‌گری نگرش نسبت به روابط فرازناشویی

بر اساس نتایج مندرج در جدول شماره ۴ پختگی هیجانی بر تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر منفی و معنادار داشت ($\beta = -0.15, P = 0.02$). بنابراین پختگی هیجانی بر تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مستقیم دارد. پختگی هیجانی بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مثبت و معنادار داشت ($\beta = 0.27, P < 0.001$). بنابراین پختگی هیجانی بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مستقیم دارد. خودافشاگری زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مثبت و معنادار داشت ($\beta = 0.62, P < 0.001$). بنابراین خودافشاگری زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مستقیم دارد. خودافشاگری زناشویی بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر منفی و معنادار داشت ($\beta = -0.29, P < 0.001$). بنابراین خودافشاگری زناشویی بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مستقیم دارد. نگرش نسبت به روابط فرازناشویی بر تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مستقیم دارد. نگرش نسبت به روابط فرازناشویی بر تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر منفی و معنادار داشت ($\beta = -0.31, P < 0.001$). بنابراین نگرش نسبت به روابط فرازناشویی بر تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مستقیم دارد.

در الگوی پیشنهادی پژوهش حاضر دو مسیر غیرمستقیم یا واسطه‌ای وجود دارد. برای تعیین معناداری هر یک از روابط واسطه‌ای و اثر غیرمستقیم متغیر مستقل بر متغیر وابسته از طریق میانجی از روش بوت استرپ استفاده گردیده است. همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، حد پایین فاصله اطمینان برای نگرش به روابط فرازناشویی به‌عنوان متغیر میانجی بین پختگی هیجانی و تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان (۰/۱۴۶-) و حد بالای آن (۰/۰۳۵-) است. سطح اطمینان برای این فاصله اطمینان ۹۵ درصد و تعداد نمونه‌گیری مجدد بوت استرپ ۵۰۰۰ است. با توجه به اینکه صفر بیرون از این فاصله اطمینان قرار می‌گیرد و از لحاظ آماری معنادار است. بنابراین نگرش نسبت به روابط فرازناشویی در رابطه بین پختگی هیجانی و تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان نقش میانجی‌گرانه دارد و میزان اثر غیرمستقیم آن برابر ۰/۰۸۶۴- است. بنابراین پختگی هیجانی و تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان با میانجی‌گری نگرش به روابط فرازناشویی اثر غیرمستقیم دارد. همچنین، حد پایین فاصله اطمینان برای نگرش نسبت به روابط فرازناشویی به‌عنوان متغیر میانجی بین خودافشاگری زناشویی و تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان (۰/۰۵۹) و حد بالای آن (۰/۱۵۷) است. سطح اطمینان برای این فاصله اطمینان ۹۵ درصد و تعداد نمونه‌گیری مجدد بوت استرپ ۵۰۰۰ است. بنابراین نگرش نسبت به روابط فرازناشویی در رابطه بین خودافشاگری زناشویی و تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان نقش میانجی‌گرانه دارد و میزان اثر غیرمستقیم آن برابر ۰/۰۹۲ است. بنابراین خودافشاگری زناشویی و تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان با میانجی‌گری نگرش نسبت به روابط فرازناشویی اثر غیرمستقیم دارد.

جدول ۴. ضرایب استاندارد مسیرهای الگوی پیشنهادی پژوهش

مسیر	ضرایب استاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی	مقدار احتمال (P)
خودافشاگری زناشویی --- تعهد زناشویی	۰/۶۲	۰/۱۰	۷/۸۹	<۰/۰۰۱
خودافشاگری زناشویی --- نگرش به روابط فرازناشویی	-۰/۲۹	۰/۰۶۴	-۳/۴۸	<۰/۰۰۱
پختگی هیجانی --- تعهد زناشویی	-۰/۱۵	۰/۰۲۹	-۲/۴۷	۰/۰۲۱
پختگی هیجانی --- نگرش به روابط فرازناشویی	۰/۲۷	۰/۰۴۸	۳/۲۱	<۰/۰۰۱
نگرش به روابط فرازناشویی --- تعهد زناشویی	-۰/۳۱	۰/۰۸۳	-۴/۲۲	<۰/۰۰۱

جدول ۵. نتایج بوت استرپ برای مسیر غیرمستقیم الگوی پیشنهادی

مسیر	اثر غیرمستقیم	خطا	حد پایین	حد بالا	مقدار احتمال
پختگی هیجانی به تعهد زناشویی از طریق نگرش به روابط فرازناشویی	-۰/۰۸	۰/۰۱	-۰/۱۴	-۰/۰۳	<۰/۰۰۱
خودافشاگری زناشویی به تعهد زناشویی از طریق نگرش به روابط فرازناشویی	۰/۰۹	۰/۰۱	۰/۰۵	۰/۱۵	<۰/۰۰۱

• بحث

هدف پژوهش حاضر، بررسی مدل‌سازی معادلات ساختاری رابطه پختگی هیجانی و خودافشاگری زناشویی با تعهد زناشویی، با میانجی‌گری نگرش نسبت به روابط فرازناشویی بود. در بررسی ادبیات پژوهش، مطالعه‌ای که دقیقاً به بررسی این الگو پرداخته باشد، یافت نشد؛ با این حال، یافته‌های این پژوهش با نتایج پرز-فونتر و همکاران (۲۰۱۸)، لافارنس (۲۰۱۹)، مروین و همکاران (۲۰۱۷)، قاسمی و همکاران (۱۳۹۹)، آریاپوران و حاجی‌مرادی (۱۴۰۰) همخوانی دارد.

نتایج به‌دست‌آمده چنین تبیین می‌شود که: پختگی هیجانی رشدی روان‌شناختی است که در آن فرد توانایی شناخت، تنظیم و کنترل هیجان‌های خود را کسب می‌کند. در نتیجه، فردی که به سطح مطلوبی از پختگی هیجانی دست یافته باشد، قادر است در زندگی زناشویی، ارتباطی مؤثر و سالم با همسر خود برقرار کند و در تعاملات زناشویی موفق عمل نماید. پختگی هیجانی زمانی شکل می‌گیرد که فرد بتواند با دیگران همدلی کند؛ یعنی احساسات دیگران را دریابد، درک کند و به‌درستی پاسخ دهد. این ویژگی، نمایانگر ابعادی همچون تنظیم هیجانی، صمیمیت، همدلی، ثبات روانی و استقلال فردی است. از آنجاکه یافته‌ها نشان داد که پختگی هیجانی تأثیر معناداری بر تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان دارد، این نتیجه با پژوهش‌های لافارنس (۲۰۱۹) و پرز-فونتر و همکاران (۲۰۱۸) همسو است.

در تبیین این نتایج می‌توان گفت: زوج‌هایی که از سطح بالاتری از پختگی هیجانی برخوردارند، توانایی بیشتری در کنترل امیال شخصی، تنظیم هیجان‌ها و پذیرش مسئولیت رفتارهای خود دارند و در نتیجه، نسبت به اصول اخلاقی پایبندترند. در مقابل، افرادی که فاقد مهارت‌های تنظیم هیجان هستند و از راهبردهای ناکارآمد در زندگی زناشویی استفاده می‌کنند، در حفظ سازگاری زناشویی دچار چالش شده و این وضعیت بر سطح تعهد و رضایت زناشویی آنان اثر منفی می‌گذارد (دهقانی و همکاران، ۱۴۰۱).

از سوی دیگر، نتایج نشان داد که خودافشاگری نیز تأثیر مثبت و معناداری بر تعهد زناشویی زنان متأهل دارد، که این یافته با پژوهش فرادینا و همکاران (۲۰۱۹) همخوانی دارد. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت: خودافشاگری زناشویی نقش مهمی در حل تعارضات، ارتقاء کیفیت روابط، افزایش صمیمیت و رضایت جنسی و زناشویی دارد. افرادی که در روابط خود دارای سطح بالایی از خودافشایی هستند، تمایل دارند احساسات، افکار و نگرانی‌های خود را با همسرشان در میان بگذارند، به‌ویژه در زمینه‌های روابط جنسی، مسائل مالی و تعادل روانی. این گفت‌وگوهای صادقانه، موجب تقویت تعهد زناشویی می‌شود.

به‌طور کلی، خودافشایی به‌عنوان یکی از مهارت‌های بنیادین ارتباطی، به افراد کمک می‌کند تا در تعامل با دیگران، شکایات، نگرانی‌ها و اختلاف‌نظرهای خود را ابراز کنند و در مسیر تقویت رابطه گام بردارند. این فرآیند، نقشی کلیدی در حفظ رابطه، افزایش تعهد و ارتقاء رضایت زناشویی دارد، چراکه تمایل به ادامه رابطه و تعهد بلندمدت، تا حد زیادی از طریق این تعاملات شکل می‌گیرد و تقویت می‌شود.

خودافشاگری بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی زنان متأهل شهر اصفهان اثر مستقیم دارد که این یافته با نتایج پژوهش رودریگز، لویس و پیرا (۲۰۱۷) همخوانی دارد. همسرانی که دارای سطح بالایی از خودافشاگری زناشویی هستند، هیجانانگیز و عواطف خود را با یکدیگر به اشتراک می‌گذارند و تلاش می‌کنند تا درباره مسائل ارتباطی، جنسی، مالی و ناملازمات یا نبود توازن‌ها خودافشاگری کرده و در این زمینه‌ها با یکدیگر گفتگو کنند؛ بنابراین این افراد کمتر به روابط فرازناشویی گرایش پیدا می‌کنند و سعی دارند با در میان گذاشتن مسائل، تعارضات را حل کنند و کیفیت رابطه، صمیمیت و رضایت جنسی و زناشویی را بهبود بخشند.

نگرش به روابط فرازناشویی بر تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان تأثیر منفی و معناداری دارد و نتایج این پژوهش با یافته‌های لافرانس (۲۰۱۹) و لی و همکاران (۲۰۱۹) همخوانی دارد. خیانت زناشویی می‌تواند عواقب جبران‌ناپذیری برای زوجه به‌دنبال داشته باشد؛ به‌گونه‌ای که نه تنها موجب پریشانی در رابطه همسران می‌شود، بلکه کاهش رضایت آنها از رابطه را نیز در پی دارد (مسعودی و اسمخانی اکبری‌نژاد، ۱۴۰۳).

می‌توان بیان کرد که نگرش نسبت به روابط فرازناشویی با کاهش صمیمیت ناشی از بروز تعارضات خانوادگی، تعهد زناشویی زوجین را پیش‌بینی می‌کند. زمانی که در روابط بین همسران، رفتارهای یک فرد با دیگری تداخل پیدا می‌کند، میزان عشق و صمیمیت زوجین تحت تأثیر قرار گرفته و ممکن است باعث شود تا همسران این عشق و صمیمیت را خارج از رابطه زناشویی جستجو کنند؛ این موضوع به نوبه خود تعهد زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین، کیفیت حل مشکلات و نگرش زوجین نسبت به روابط فرازناشویی می‌تواند تعهد زناشویی را افزایش یا کاهش دهد. به‌عبارت دیگر، رضایت زوجین مستقیماً بر نگرش نسبت به روابط فرازناشویی تأثیر می‌گذارد، یافته‌ای که با سایر مطالعات نیز همخوانی دارد (جهاندار و حسینی، ۱۴۰۰).

• نتیجه‌گیری

در راستای نتایج حاصل از پژوهش حاضر، که نشان داد پختگی هیجانی و خودافشاگری زناشویی از طریق میانجی‌گری نگرش نسبت به روابط فرازناشویی، با تعهد زناشویی زنان متأهل رابطه معناداری دارند، می‌توان به چند نکته کلیدی اشاره کرد. افرادی که از پختگی هیجانی پایین‌تری برخوردارند، نگرش مثبت‌تری نسبت به روابط فرازناشویی دارند. این یافته نشان می‌دهد که پختگی هیجانی به‌معنای توانایی شناخت، کنترل و ابراز صحیح هیجانانگیز و عواطف است که تأثیر قابل توجهی بر تعهد زناشویی دارد. به‌ویژه در شرایط پرتنش، زمانی که هیجانانگیز به درستی مدیریت نشود، احتمال گرایش به روابط فرازناشویی افزایش می‌یابد.

علاوه بر این، کاهش صداقت و خودافشایی میان زوجین، ناشی از غلبه بی‌احساسی و کاهش ارزش محبت بی‌قید و شرط، زمینه‌ساز گرایش به روابط فرازناشویی می‌شود. نارضایتی زناشویی، عاملی کلیدی در تسهیل و تکرار این گرایش است؛ در مقابل، پذیرش و

احساس ارزشمندی در رابطه باعث کاهش تمایل به روابط فرازنشویی می‌شود. رابطه‌ای که جذابیت و احساس ارزشمندی کافی برای طرفین ایجاد کند، امکان خودافشایی را تسهیل نموده و احتمال خیانت را کاهش می‌دهد.

تعهد زناشویی، که به‌عنوان قصد ماندن در رابطه تحت تأثیر فشارهای بیرونی و انگیزه‌های درونی تعریف می‌شود، نقش مهمی در پیشگیری از روابط فرازنشویی دارد. همسرانی که تعهد بالاتری دارند، نگرش منفی‌تری نسبت به روابط فرازنشویی دارند و کمتر به این روابط گرایش پیدا می‌کنند. از این رو، تعهد زوجین پیش‌بینی‌کننده قوی روی‌گردانی از روابط فرازنشویی و خیانت است. همچنین نتایج نشان داد که نگرش نسبت به روابط فرازنشویی نقش میانجی‌گری مهمی در ارتباط بین تعهد و رفتارهای زناشویی ایفا می‌کند. از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به عدم بررسی متغیرهای شخصیتی مؤثر بر نگرش نسبت به روابط فرازنشویی اشاره کرد، که پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر این، توصیه می‌شود مطالعات آینده به تطابق نگرش مثبت به روابط فرازنشویی با وقوع واقعی خیانت پردازند تا بتوانند بهتر به پرسش‌های مربوط به احتمال وقوع خیانت در ازدواج‌ها پاسخ دهند و عوامل وفاداری را شناسایی کنند.

• تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که در این مطالعه تضاد منافی وجود ندارد.

• تشکر و قدردانی

بدین وسیله از تمامی افرادی که با صمیمیت و همکاری خود ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، صمیمانه سپاسگزاری می‌شود.

• منابع

- اسکندری، آرزو، آریاپوران، سعید. (۱۳۹۸). اثربخشی آموزش مبتنی بر مداخلات شناختی- رفتاری بر خودافشاگری زناشویی زوجین. *مطالعات روان‌شناختی*، ۲۱(۲)، ۱۲۷-۱۴۳. <https://doi.org/10.22051/psy.2019.20653.1657>
- انتظاری، سمیرا. سیف، علی‌اکبر. فروزنده، الهام. (۱۴۰۲). بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اصلاح مؤلفه‌های شناختی، رفتاری و احساسی نگرش به رفتار فرازنشویی. *مجله علوم روان‌شناختی*، ۲۲(۱۲۵)، ۱۰۲۳-۱۰۵۲. doi:10.52547/JPS.22.125.1033
- آریاپوران، سعید. حاجی مرادی، راضیه. (۱۴۰۰). نقش بهزیستی معنوی، گذشت و خودافشاگری زناشویی در خیانت برخط همسران: یک پژوهش زمینه‌یابی. *مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۱۱(۱)، ۳۴-۱. https://fcp.uok.ac.ir/article_61960.html#:~:text=10.22034/FCP.2021.61960
- پورنیری، سپیده. (۱۳۹۸). مقایسه نگرش به روابط فرازنشویی در دانشجویان مرد و زن دانشگاه تبریز، دومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی، اردبیل. <https://civilica.com/doc/1035639>
- حبیبی‌عسگرآبادی، مجتبی، حاجی‌حیدری، زهرا. (۱۳۹۴). علل خیانت زناشویی از دیدگاه زوجین مراجعه‌کننده به دادگاه خانواده: یک مطالعه کیفی. *خانواده پژوهی*، ۱۱(۴۲)، ۱۶۵-۱۸۶. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96356_4f3c25c4268c3cce942fa24f91385c74.pdf
- حسینی، سیده ریحانه. جلالی، محمدرضا. کاکاوند، علیرضا. (۱۳۹۷). پیش‌بینی روابط فرازنشویی اینترنتی براساس تعهد زناشویی با میانجی‌گری ارتباط جنسی و عاطفی. *فصلنامه آموزش، مشاوره و روان‌درمانی*، ۷(۲۶)، ۴-۱۸. https://journals.iau.ir/article_668552_b428061c667e92d89b9866e9c70559f5.pdf
- خسروی، انسیه. حیدرنیا، احمد. ظیفی، مرتضی. (۱۳۹۸). نقش نگرش مذهبی در نگرش به خیانت زناشویی با میانجی‌گری بهزیستی ذهنی در زنان متأهل. *پژوهش‌نامه روان‌شناسی مثبت*، ۵(۳ پیاپی ۱۹)، ۱۴-۲۷. <https://doi.org/10.22108/ppls.2020.116388.1703>
- خلیلی، رضا، بهمنی، بهمن. خانجانی، محمدرضا. واحدی، محسن. (۱۴۰۰). رابطه بین نگرش به روابط فرازنشویی با احساس کهنتری، منبع کنترل و عمل به باورهای مذهبی در همسران مردان دارای اعتیاد. *سنجش و پژوهش در مشاوره و روان‌شناسی*، ۳(۱۷)، ۲۸-۳۷. <https://doi.org/10.52547/jarcp.2020.3.1.25>
- جورنیا، خدیجه. پورللمجانی، لمیرقربان. صیادب، عای. (۱۴۰۴). تحلیل مسیرهای احساس تنهایی، تعهد زناشویی و معنای زندگی با نگرش به روابط فرازنشویی در افراد متأهل. *مجله روان‌شناسی*، ۲۹(۱)، ۱۵۶-۱۶۵. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.18808436.1404.29.1.11.9>

- دهقانی بنادکی، روح‌الله. روشن چلسی، رسول. عباسی، روح‌الله. فراهانی، حجت‌الله. (۱۴۰۱). پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه (حیطه جدایی/ طرد): نقش واسطه‌ای تنظیم شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر گوشی هوشمند. *روان‌شناسی بالینی و شخصیت*، ۲۰ (۲ پاییز (۳۹))، ۳۳-۴۸. <https://doi.org/10.22070/cpap.2023.16390.1242>
- روشنی، شهره. غروی نائینی، نهله. باستانی، سوسن. (۱۳۹۴). تجربه احساس آرامش زنان در زندگی زناشویی: مطالعه کیفی با رویکرد نظریه مبنایی. *مطالعات زن و خانواده*، ۳(۲)، ۶۱-۸۹. <https://doi.org/10.22051/jwfs.2016.2208>
- زینی وند، یوسف. (۱۳۹۳). نقش زن در مدیریت خانواده. همایش ملی زن و توسعه پایدار روستایی. دانشگاه فردوسی مشهد. همایش ملی زن و توسعه پایدار روستایی، مشهد. <https://sid.ir/paper/852575/fa>
- مسعودی، زهرا. اسمخانی اکبری نژاد، هادی. (۱۴۰۳). اثربخشی زوج‌درمانی هیجان‌مدار بر بخشش و صمیمیت جنسی زنان آسیب‌دیده از خیانت زناشویی. *مجله روان‌شناسی*، ۲۸(۲)، ۱۷۰-۱۶۲. <http://www.iranapsy.ir/Article/45475>
- سرابی، پیام. ایمانی‌زاد، اعظم. الهیاری، وحید. پرویزی، فردین. (۱۴۰۱). واکاوی علل زمینه‌ساز و پیامدهای فرازناشویی (خیانت زناشویی) از دیدگاه جوانان متأهل شهر کرمانشاه: یک مطالعه زمینه‌ای. *رویش روان‌شناسی*، ۱۱(۶ پاییز (۷۵))، ۳۳-۴۸. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.2383353.1401.11.6.9.6>
- باهنر، فهیمه. صنیعی منش، محیا. کیانفر، فاطمه. (۱۴۰۳). بازنمایی رفتارها و سبک‌های مقابله‌ای فرزندان قربانی خیانت زناشویی والدین: یک مطالعه کیفی. *مجله روان‌شناسی*، ۲۸(۳)، ۳۴۴-۳۵۳. <http://www.iranapsy.ir/fa/Article/40140>
- سلطانی، ساناز. خادمی، علی. بخشی‌پور، عباس. علیوندوفا، مرضیه. (۱۴۰۰). مدل‌یابی علی آسیب‌پذیری روابط فرازناشویی بر اساس طرحواره‌های هیجانی با میانجی‌گری عملکرد جنسی. *مطالعات خانواده*، ۱۳(۵۲)، ۱۲۵-۱۵۶. <https://doi.org/10.30495/jwsf.2020.1912668.1510>
- نصیری جونقانی، مهناز. اصغری، فرهاد. علی‌پور، صفر. (۱۴۰۰). بررسی رابطه ساختاری طرحواره‌های ناسازگار اولیه، تمایز یافتگی خود و عملکرد جنسی با تمایل به روابط فرازناشویی. *مجله روان‌شناسی*، ۲۵(۳)، ۳۳۱-۳۴۸. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.18808436.1400.25.3.3.7>
- قاسمی ورنیاب، بهناز. رحمانی، محمد علی. زربخش بحری، محمدرضا. ابوالقاسمی، شهنام. (۱۳۹۹). ارائه مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس بلوغ عاطفی با میانجی‌گری صمیمیت و تحریف‌های شناختی بین فردی. *سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت*، ۴(۱)، ۱۲۵-۱۳۳. https://www.islamiilife.com/article_188521_37e584b2c104e470997a46c5b3d549c0.pdf
- قاسمی، نظام‌الدین. زارعی، محمد حسین. آیتی، مائده. ارتضایی، بهناز. (۱۳۹۹). نقش پایبندی به سبک زندگی اسلامی، نگرش به خیانت و نیاز به صمیمیت در پیش‌بینی تعهد زناشویی. *خانواده و سلامت جنسی*، ۱(۱)، ۱۷-۳۵. <https://www.ensani.ir/file/download/article/1656481698-10575-99-2.pdf>
- Alfawair, Ahmad. M.J; Hamaidia, Ali; Fudhaili, Asma. S.S. (2023). Social support associated with marriage decision and its relationship to marital adjustment among married women in Sultanate of Oman. *Authorea*. May 19, 2023. DOI: 10.22541/au.168453561.15809005/v1
- Aman, J., Abbas, J., Lela, U., and Shi, G. (2021). Religious affiliation, daily spirituals, and private religious factors promote marital commitment among married couples: does religiosity help people amid the COVID-19 crisis? *Front. Psychol.* 12:657400. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.657400>
- Çağ, P., & Yıldırım, İ. (2018). The mediator role of spousal self-disclosure in the relationship between marital satisfaction and spousal support. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 18, 701–736. DOI 10.12738/estp.2018.3.0086 □ 2018 □ 18(3) □ 701–736
- Chaudhari, K. B. & Shukla, P. (2022). Emotional Maturity Among Secondary School Students. *International Journal of Indian Psychology*, 10(3), 1013-1018. DOI: 10.25215/1003.110
- Fincham, F. D., & May, R. W. (2017). Infidelity in romantic relationships. *Curr Opin Psychol*, 13, 70-74. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.03.008>
- Finkel, E. J., Rusbult, C. E., Kumashiro, M., & Hannon, P. A. (2002). Dealing with betrayal in close relationships: Does commitment promote forgiveness? *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(6), 956-74. DOI: 10.1037//0022-3514.82.6.956
- Faradina, S., Yuliana., Mawarpury, M., Sari, K. and Dayo, T. (2019). *Self-disclosure in Marriage*. In Proceedings of the 1st International Conference on Psychology (ICPsy 2019), 206-212. DOI: 10.5220/0009441002060212
- Jahandar Lashki, Soheila., Hosseini, Saeedeh. S. (2020). Developing a Structural Model to Predict the Attitude towards Infidelity based on Media Consumption and Mediators of Inefficient Attitudes, Marital Conflicts, and Sexual Satisfaction. *International Journal of Psychology*, 14(2), 158-184. <http://dx.doi.org/10.22034/ijpb.2021.214823.1144>
- La France, B. (2019). The impact of sexual self-disclosure, sexual compatibility, and sexual conflict on predicted outcome values in sexual relationships. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 28(1), 57-67. <https://doi.org/10.3138/cjhs.2018-0005>

- Le, Tam-Tri; Jin, Ruining; Nguyen, Minh-Hoang; Vuong, Quan-Hoang. (2023). Fair but irresponsible: How moral senses affect young males' attitudes toward extramarital affairs. DOI:10.31219/osf.io/3sru9.
- Lee, J., & Miller, A. (2019). Effects of self-and partner's online disclosure on relationship intimacy and satisfaction. *PLoS ONE*, 14(3), e0212186. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0212186>
- Lin, L, Guo, H, Duan L, He L, Wu C, Lin Z and Sun J (2022) Research on the relationship between marital commitment, sacrifice behavior and marital quality of military couples. *Front. Psychol.* 13:964167 *Culture, Society and Development*, 18, 43-47. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.964167>
- Mark, K. P., Janssen, E., & Milhausen, R. R. (2011). Infidelity in heterosexual couples: demographic, interpersonal, and personality-related predictors of extradyadic sex. *Arch Sex Behav*, 40(5), 971-982.
- Masaviru, M. (2016). Self disclosure: theories and model review. *Journal of Culture, Society and Development*, 18, 43-47. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10508-011-9771-z>
- Mehrinejad A, Shahabi F. (2018). Prediction of attitude toward extramarital relationships based on impulsivity and personality traits. *J Research & Health*. 8(6): 492- 498. [Persian]. <http://dx.doi.org/10.29252/jrh.8.6.492>
- Merwin, K. E., O'Sullivan, L. F., & Rosen, N. O. (2017). We need to talk: disclosure of sexual problems is associated with depression, sexual functioning, and relationship satisfaction in women. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 43(8) 786-800. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1080/0092623X.2017.1283378>
- Navabinejad, S., Rostami, M., & Parsakia, K. (2023). The Mediating Role of Emotional Intelligence In The Relationship Between Marital Conflicts And Tendency To Marital Infidelity In Couples. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling*, 5(1), 1 - 8. [Persian] <https://doi.org/10.61838/kman.jarac.5.1.1>
- Pérez-Fuentes, M.D.C.; Molero Jurado, M.D.M.; Gázquez Linares, J.J.; Oropesa Ruiz, N.F. (2018). The Role of Emotional Intelligence in Engagement in Nurses. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 15, 1896-1915 <https://doi.org/10.3390/ijerph15091915>
- Qori, Umdatul; Agustian, Nanda; Ramadhanni, Wahyu. (2022). The effect of self-disclosure on marital satisfaction in couples who do not had children. *European Journal of Psychological Research*. 9(3): 2057-4794. <https://doi.org/10.1080/10570319109374371>
- Rodrigues, D., Lopes, D., & Pereira, M. (2017). Socio sexuality, commitment, sexual infidelity, and perceptions of infidelity: Data from the second love web site. *The Journal of Sex Research*, 54(2), 241-53. doi: 10.1080/00224499.2016.1145182.
- Silva, A., Saraiva, M., Albuquerque, P. B., & Arantes, J. (2017). Relationship quality influences attitudes toward and perceptions of infidelity. *Personal Relationships*, 24(4), 718-728. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1111/pere.12205>